

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4113-001-02/2014
D/14/508

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/14/508 – Prowadzenie gospodarki łowieckiej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Oskar Zadrejko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91654 z dnia 24.11.2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, ul. Podgórna 7, 65-057 Zielona Góra, zwany dalej Urzędem.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Elżbieta Polak, Marszałek Województwa Lubuskiego od 29 listopada 2010 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Sejmik Województwa Lubuskiego dokonał podziału województwa na obwody łowieckie, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie² (dalej upł) oraz wprowadził rejestr powierzchniowy obwodów łowieckich województwa lubuskiego łącznie z graficznym przebiegiem granic obwodów łowieckich.

W Urzędzie funkcjonował Zespół do spraw kategoryzacji polnych obwodów łowieckich w składzie wymienionym w § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2002 r. w sprawie zasad kategoryzacji obwodów łowieckich, szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną. Zespół dokonał kategoryzacji 42 obwodów polnych, a informacje o kategoryzacji przekazane zostały właściwym starostom celem podpisania umów z dzierżawcami obwodów.

Wydane przez Marszałka Województwa Lubuskiego zezwolenia na odstąpienie od zakazu zwierząt łownych zawierały elementy wymienione w art. 9a ust. 3 upł, a raport o wydanych zezwoleniach terminowo przekazany został Ministrowi Środowiska.

W Urzędzie prowadzono ewidencję przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług turystycznych obejmujących

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2013 r. poz. 1226 ze zm.

polowania, zawierającą bieżące informacje w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia lub potwierdzenie blokady środków finansowych na rachunku bankowym, o czym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 3 upł. Warunki wymagane do prowadzenia działalności gospodarczej w ww. zakresie były na bieżąco monitorowane.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dokonywanie podziału województw na obwody łowieckie i ich kategoryzacja

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z art. 27 ust. 1 upł. Sejmik Województwa Lubuskiego uchwałą z dnia 11 lutego 2008 r. dokonał podziału województwa na obwody łowieckie, wyodrębniając 232 obwody łowieckie.

W latach 2012-2014 Sejmik Województwa czterokrotnie dokonywał zmian w wyznaczonych obwodach łowieckich. Zmiany dotyczyły: doprecyzowania granic obwodów, wprowadzenia rejestru powierzchniowego i wyznaczenie graficznego przebiegu granic dla wybranych obwodów³. Łącznie Sejmik uchwalił aktualizację dla 60 obwodów łowieckich.

Według stanu na 28 listopada 2014 r. w województwie lubuskim było 231 wyodrębnionych obwodów łowieckich, z tego 173 obwody leśne i 58 obwodów polnych⁴.

(dowód: akta kontroli, str. 23-60)

Funkcjonujący w Urzędzie Zespół ds. kategoryzacji obwodów łowieckich polnych sporządził w marcu 2008 r. protokoły kategoryzacji dla 42 z 58 obwodów łowieckich polnych, spośród których 13 otrzymało kategorię „bardzo słaby”, 26 otrzymało kategorię „słaby” i 3 obwody kategorię „średni”. Ustalając kategorię obwodu łowieckiego Zespół ds. kategoryzacji brał pod uwagę: czynniki dodatnio i ujemnie wpływające na środowisko bytowania zwierzyny, walory łowieckie obwodu oraz liczebność i pozyskanie zwierzyny grubej i drobnej. Każdy z 42 protokołów podpisany został przez wszystkich członków zespołu⁵. Skład ww. Zespołu odpowiadał wymogom określonym w § 1 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2002 r. w sprawie zasad kategoryzacji (...).

Właściwym miejscowo starostom dwukrotnie przekazano informacje niezbędne do zawarcia umów dzierżawy obwodów łowieckich, w tym ustanowioną kategorię obwodu, numer i powierzchnię obwodu⁶.

Kategoryzacji obwodów łowieckich polnych dokonano dla obwodów znajdujących się na terenie dawnego województwa zielonogórskiego. Powołując się na stanowisko Ministra Środowiska z 28 lutego 2008 r.⁷ Dyrektor Departamentu Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi Urzędu poinformował starostów, że nie będzie przeprowadzana kategoryzacja obwodów łowieckich znajdujących się na terenie dawnego województwa gorzowskiego, a dotychczasowe zasady dzierżawy

³ Uchwały Sejmiku Województwa: nr XLVIII/579/14 z 9 czerwca 2014 r.; nr XLIX/589/14 i XLIX/590/14 z 23 czerwca 2014 r.; nr LIV/634/14 z 20 października 2014 r.

⁴ Urząd nie posiadał informacji o udziale gruntów stanowiących własność prywatną i własność Skarbu Państwa w wyodrębnionych obwodach.

⁵ Przedstawiciel Zarządu Województwa, przedstawiciel Dyrektora RDLP, przedstawiciel ZO PZŁ i przedstawiciel dzierżawcy obwodu łowieckiego.

⁶ Pisma Dyrektora Departamentu Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi: DW.I.6120-12/08 z 11.03.2008 r. i DW.I.6120-42/08 z 2.12.2008 r.

⁷ DLOPIK-L-gł-024/15/07/PJ.

pozostaną bez zmian. Na terenie województwa lubuskiego nie występują obwody łowieckie niewydzierżawione.

(dowód: akta kontroli, str. 79-115, 120)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Stan zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa i obywateli w zakresie szkód wynikających z prowadzenia gospodarki łowieckiej

Opis stanu
faktycznego

W latach 2012-2014 do Urzędu wpłynęły dwie skargi dotyczące prowadzenia gospodarki łowieckiej na terenie województwa lubuskiego. Skarga złożona w 2012 r. dotyczyła wyłączenia z obwodu łowieckiego nieruchomości stanowiącej własność skarżących. Po odmownej odpowiedzi Urzędu skarżący zaskarżyli uchwałę w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gorzowie Wlkp., który skargę odrzucił. W efekcie działań odwoławczych Naczelny Sąd Administracyjny orzekł w dniu 3 grudnia 2014 r. o nieważności zaskarżonej uchwały Sejmiku Województwa w części dotyczącej obwodu łowieckiego obejmującego nieruchomości stanowiącą własność skarżących⁸. Skarga wniesiona w 2014 r. dotyczyła zwłoki w wypłacie odszkodowania i opieszałości działań Urzędu. Po odpowiedzi Urzędu i wypłacie odszkodowania skarga została wycofana.

(dowód: akta kontroli, str. 125-163)

W kontrolowanym okresie Marszałek Województwa Lubuskiego wydał 9 zezwoleń na odstępstwo od zakazu płoszenia zwierząt łownych, na podstawie art. 9a upł, z czego 2 zezwolenia wydane zostały w 2013 r. i 7 zezwoleń w 2014 r. Analiza dokumentacji dwóch decyzji⁹ wykazała, że wnioski i decyzje spełniały wymogi formalne określone w art. 9a ust. 2 i 3 upł. Terminowo przekazano Ministrowi Środowiska, zgodnie z art. 9a ust 5 upł, raport o wydanych zezwoleniach na płoszenie zwierząt za rok 2013. Raport ten zawierał informacje wymienione w art. 9a ust. 3 pkt 2-5 upł.

Pracownik Departamentu Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi Urzędu przeprowadził kontrolę, która potwierdziła dotrzymanie warunków określonych w zezwoleniach wydanych w 2013 r. Kontrola dotycząca zezwoleń wydanych w roku 2014 przeprowadzona zostanie w roku następnym (2015) przed sporządzeniem raportu dla Ministra Środowiska.

(dowód: akta kontroli, str. 73, 164-182)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

⁸ II OSK 2310/14 z 3.12.2014 r.

⁹ Wydanych w 2013 r.

3. Efekty finansowe prowadzenia gospodarki łowieckiej

Zarząd Województwa nie wypłacał odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach i płodach na niewydzierzawionych obszarach obwodów łowieckich¹⁰. Do Urzędu nie wpłynęły roszczenia dotyczące szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną.

Za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych wyrządzonych przez dziki, łosie, jelenie, daniiele i sarny na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich wypłacone zostały odszkodowania w następującej wysokości:

- 1.146,35 zł w 2012 r. (1 poszkodowany);
- 43.559,59 zł w 2013 r. (12 poszkodowanych);

W roku 2014 (do 25 listopada) przyznano łącznie 23 odszkodowania w łącznej wysokości 69.874,67 zł, z czego 13 poszkodowanym wypłacono kwotę 18.520,66 zł.

(dowód: akt kontroli, str. 120-123)

W okresie objętym kontrolą na terenie województwa lubuskiego nie realizowano programu odbudowy zwierzyny drobnej. Nie udzielano również dotacji dla Polskiego Związku Łowieckiego.

(dowód: akta kontroli, str. 73)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

4. Funkcjonowanie nadzoru nad gospodarką łowiecką

Na terenie województwa lubuskiego funkcjonowały podmioty świadczące usługi turystyczne obejmujące polowania. W roku 2012 Urząd zarejestrował 13 takich podmiotów, w roku 2013 – 17 podmiotów, a do czasu zakończenia kontroli w 2014 r. - 15 podmiotów. Podstawą rejestracji były składane polisy potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie zabezpieczenia majątkowego roszczeń osób trzecich lub potwierdzenia blokady środków finansowych na rachunku bankowym, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 1 upł.

W badanym okresie nie stwierdzono naruszenia warunków wymaganych do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie łowiectwa, nie kontrolowano tych podmiotów i nie wydano decyzji o zakazie prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w art. 22a upł.

Sejmik Województwa Lubuskiego nie podejmował uchwał w zakresie skracania okresów polowań na terenie województwa lubuskiego.

(dowód: akta kontroli, str. 73, 183-194)

Ewidencja podmiotów prowadzących działalność w zakresie łowiectwa prowadzona jest od 2012 r. na bazie rejestru biur polowań. Podstawą prowadzenia tej ewidencji są wpływające do Marszałka Województwa polisy ubezpieczeniowe lub potwierdzenia blokady środków finansowych na rachunku bankowym, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy prawo łowieckie. Ewidencja jest również aktualizowana

¹⁰ Wszystkie obwody łowieckie w województwie lubuskim zostały wydzierzawione.

o nowe podmioty, które złożą polisę lub potwierdzenie blokady środków finansowych.

(dowód: akta kontroli, str. 195)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 29 grudnia 2014 r.

Kontroler
Oskar Zadrejko
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Dyrektor
Zbysław Dobrowolski

.....
podpis

.....
podpis

¹¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.